

ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนบ้านปะทาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ผู้วิจัย: ตำเภา แลดี

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน ทรวงวิวัฒน์

สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ 2) ศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทงเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านปะทาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 20 คน ใช้เวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 20 นาที รวม 20 แผน ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย 2) นิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้าน การสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ จำนวน 20 เรื่อง 3) แบบสังเกตพฤติกรรมและ การตอบคำถามเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ 4) แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบรูปภาพ 3 ตัวเลือก โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.39-0.79 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.44-0.81 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ 0.9215 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t (Dependent Samples t- test)

คำสำคัญ : การเรียนรู้, ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

**THE RESULT OF EXPERIENCE OF STORY TELLING
TO BASIC SKILLS IN MATHEMATICS OF THE EARLY CHILDHOOD
IN BANPHATHADBU WITTAYA SCHOOL, UNDER BURIRAM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE II**

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) to construct an experiential plan for effective story telling for early childhood learners. And 2) to study the result of experience in story telling to basic skills in Mathematics of early childhood The sample group used in this study was 20 kindergarten students of Banphathadbuwittaya school, both genders, and aged between 5-6 years old. The experiential plan consisted of 20 learning plans of the experiential additional activities. It was carried out with the sample group for 7 weeks by using the plan for three days a week, twenty minutes per day.

The experimental tools used in this study were: 1) the experiential plan of story telling which affected on basic skills in mathematics of childhood. 2) Twenty stories which consisted of three aspects that are about basic skills in mathematics such as the observation, classification, and comparing. 3) Observation sheet of procedures in replying the questions about the basic skills of mathematics on those three aspects. 4) A test for measuring the basic skill in mathematics of childhood which consisted of 20 questions. It was designed as a picture that there were 3 choices. The difficulty value of the test has shown between 0.39-0.79, discrimination value was between 0.44-0.81, and the reliability of the test was 0.9215. Statistical methods used in this study were means, standard deviation, and dependent sample t-test. The results of the study have shown that:

- 1) Experiential plan of story telling which affected on basic skill in mathematics of childhood showed higher effectiveness than standard line as about 84.67/95.75.
- 2) The comparison of the pretest mean score and posttest mean score has shown that the posttest mean score was higher than pretest mean score by there were no significant different ($p > 0.01$).

When considered in each aspect such as the observation, classification, and comparing, it was found that the posttest score was higher than pretest score of all three aspects ($p < 0.01$).

Keyword (s) : Basic skills in Mathematics, Early childhood, Story telling

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมุ่งพัฒนาชีวิต ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544) ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสไว้เป็นปรัชญา พื้นฐานในการกำหนดแผน โดยมีศาสนา ศิลปะ และธรรมชาติบูรณาการเชื่อมโยงเป็นกระบวนการ ยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคุณภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม การอยู่ดีมีสุขของ คนไทยทั้งปวง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 9) จากการปฏิรูปการศึกษามาแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ การปฏิรูประบบ การศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา และการลงทุนเพื่อ การศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545 : คำนำ)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐาน ชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับที่สูงขึ้นอันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของ ประเทศชาติต่อไป การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคลภายใต้บริบททาง วัฒนธรรม อารยธรรม และวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน (สำนักวิชาการและ พัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2546 : 1) การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นให้เด็กคิดมากกว่าท่องจำ กล่าวคือเด็ก สามารถคิดเปรียบเทียบได้ แยกสิ่งของเครื่องใช้หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กเข้าใจได้อย่างเป็นหมวดหมู่ เป็น ขั้นตอน รู้จักคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์และถูกต้องทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ มีส่วนช่วยสร้าง คุณลักษณะพิเศษให้เกิดในตัวเด็ก คือ ทำให้เป็นคนช่างสังเกต คิดอะไรอย่างมีเหตุผลแสดงความคิด เป็นระบบ มีเหตุมีผล มีความละเอียดรอบคอบ และมีปฏิภาณไหวพริบดีขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถ วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเด็กปฐมวัยหรือช่วง 6 ปีแรกของชีวิต เป็นช่วงที่เด็กมีจินตนาการสูง เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้สูง หากเด็กได้รับประสบการณ์หรือ กิจกรรมที่เหมาะสมและต่อเนื่องกันเป็นลำดับ ก็นับเป็นการเริ่มต้นที่ดี มีอิทธิพลต่อชีวิตในอนาคต ของเด็ก เพียเจต์ . (Piaget, 1952 : 26) กล่าวไว้ว่า เด็กช่วงอายุ 3-6 ปี จะถือเอาตัวเองเป็นสำคัญ และเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การสัมผัสและปฏิบัติจริง การเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุด คือ

การเรียนรู้ จากประสบการณ์ที่ตนได้ลงมือปฏิบัติ เด็กวัยนี้ชอบฟังนิทาน ชอบเลียนแบบ ซักถามอย่างมีความสุข ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการโดยการเล่านิทาน การสร้างประสบการณ์และการจัดสภาพแวดล้อมให้กับเด็กโดยวิธีการที่ถูกต้องจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยนิทานจะทำให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

ในการจัดหานิทานที่เหมาะสมควรคำนึงถึงวัยของเด็ก เพราะเด็กสนใจนิทาน และนิทานเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นที่ต้องการของเด็กปฐมวัยเป็นอันมาก แม้ว่าเด็กในปัจจุบันนี้จะได้รับความจริงทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น แต่นิทานก็ยังมีเสน่ห์จับใจเด็กอยู่มาก เพราะเป็นเรื่องที่ได้ยิน ได้ฟังมาตั้งแต่เยาว์วัย เด็กอายุระหว่าง 4-10 ปี เมื่อได้ยินคำว่า “นิทาน” ก็สนใจที่จะฟังทันที เนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่ขาดนิทานไม่ได้ นิทานจึงมีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของเด็กมาก นอกจากนี้ นิทานยังมีคุณค่าต่อการพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ทั้งทางด้านคำฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และ ยังเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านหนังสืออีกด้วย

การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ของเด็ก ให้มีจินตนาการ ได้รับรู้อารมณ์ทางด้านความรัก ความเอาใจใส่ ความภาคภูมิใจ ความอยากรู้ อยากเห็น และช่วยแก้ปัญหาอารมณ์ด้านลบ คือความโกรธ ความกลัว ความอิจฉาริษยา ความเสียใจ ตามเรื่องที่พ่อแม่ และครูนำมาเล่าให้ฟัง นอกจากนี้นิทานยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคิด ช่วยให้เกิดความคิดอย่างจินตนาการ ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ฟังมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการพัฒนาทักษะ กล้านแสดงออก จากผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในปีการศึกษา 2548 ร้อยละ 70 มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (จรรณี ศิริสุนทร, 2532 : 81) กล่าวได้ว่า สื่อการเล่านิทานมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กมากเพื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจให้แก่เด็ก ช่วยให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลินและยังช่วยให้เด็กสามารถปรับและเตรียมที่จะรับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญ ในการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านปะดาดบัววิทยา เพื่อจะศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางให้ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เห็นคุณค่าของการเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้แก่เด็กปฐมวัยต่อไป

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในแต่ละด้านสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดประสบการณ์

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เรื่องทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านปะทัดบุวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2 จำนวน 20 คนเป็นชาย 13 คน หญิง 7 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

3.1 แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 20 แผน ใช้เวลา 7 สัปดาห์ ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์แผนละ 20 นาที

3.2 นิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและด้านการเปรียบเทียบ จำนวน 20 เรื่อง

3.3 แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ด้านการสังเกต จำนวน 5 ข้อ ด้านการจำแนก จำนวน 5 ข้อ และด้านการเปรียบเทียบ จำนวน 10 ข้อ

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรมและการตอบคำถามเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย มีทั้งหมด 3 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 ด้านการสังเกต ชุดที่ 2 ด้านการจำแนก และชุดที่ 3 ด้าน การเปรียบเทียบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 20 คนเป็นเด็กชาย 13 คน หญิง 7 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนบ้านปะทัดบุวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2 โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ทำการทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย (Pre - test) ด้วยแบบทดสอบ ที่สร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ

4.2 ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่นิทาน จำนวน 20 แผน

4.3 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมและการตอบคำถามขณะจัดประสบการณ์การเล่นิทาน

4.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย (Post - test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยชุดเดิม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

5.1 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

5.2 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนจัดประสบการณ์ และหลังการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านปะทัดวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน ที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของกระบวนการจัดประสบการณ์ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การจัดประสบการณ์ เท่ากับ 84.67 / 95.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน ที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประเด็นดังนี้

1. ผลการศึกษาแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.67/95.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ นั่นคือ เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบได้เป็นอย่างดีโดยผ่านการเล่นิทานประกอบภาพ หุ่นนิ้วมือและของจริง ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ยึดหลักเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นิทาน แสดงความคิดเห็น และตอบคำถามเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในเหตุการณ์จริง จากการทำกิจกรรมประกอบการเล่นิทานทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิรัตน์ กรองสะอาด, 2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมหลังการฟังนิทาน โดยการเล่าเรื่องนิทานในรูปแบบการวาดแผนที่เป็นกลุ่มกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน และทำกิจกรรมหลังการฟังนิทาน โดยการเล่าเรื่องนิทานในรูปแบบการวาดแผนที่เป็นรายบุคคลมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมหลังการฟังนิทาน โดยการเล่าเรื่องนิทานในรูปแบบการวาดแผนที่เป็นกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมหลังการฟังนิทาน โดยการเล่าเรื่องนิทานในรูปแบบการวาดแผนที่เป็นรายบุคคล เช่นเดียวกับบทคัดย่อ (น้ำฝน ปิยะ, 2543) ที่ได้ศึกษานิทานปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลระยอง ผลการวิจัยพบว่าทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มสูงขึ้นและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานปลายเปิดแบบเน้นกระบวนการกลุ่มมีทักษะการแก้ปัญหาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานปลายเปิดแบบไม่เน้นกระบวนการกลุ่ม

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์ โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อน

การจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากนิทานมีความสนุกสนาน สื่อภาพ หุ่นนิ้วมือ มีสีสันสวยงาม น่าสนใจและเร้าความสนใจ กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้จาก สื่อ หุ่นนิ้วมือ ของจริง ที่มีขนาดเหมาะสม สามารถสัมผัสได้ ทุกคนในห้องสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน สามารถสังเกต จำแนก และเปรียบเทียบ เด็กเรียนรู้จากรูปธรรมไปหามนามธรรม ได้เป็นอย่างดี สื่อ หุ่นนิ้วมือ ของจริง ในเนื้อเรื่องของนิทานที่ใช้สามารถจับต้องได้ ในการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นิทาน การสนทนา ได้ตอบ อภิปรายซักถาม นำหุ่นนิ้วมือ ของจริงมาวางเพื่อสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ สามารถแสดงความคิดเห็น ทำให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและด้านการเปรียบเทียบ ซึ่งทำให้เรื่องที่เรียนรู้และเข้าใจได้ยากน่าเบื่อหน่ายนั้นสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (กุสุมา ตันติผลาชีวะ, 2543 : 42) เนื่องจากโดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทาน เพราะนิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตอบสนองความต้องการของเด็ก เด็กจึงมักจะรบเร้าผู้ใหญ่เล่นิทานให้ฟังเสมอ กิจกรรมการเล่นิทานจึงเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ นิทานจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กสนใจซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีคุณภาพผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ ใคร่เรียน นำไปสู่ความงอกงาม ทางปัญญาและพัฒนาในทุกด้าน และถ้าผู้เล่ามีเทคนิคในการเล่นิทานที่ดีแล้วเด็กจะติดตามเนื้อเรื่องในนิทานอย่างเต็มใจไม่ต้องมีการบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมของ แบนดูรา (Bandura) ที่ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการสนใจมีผลต่อการรับรู้ ถ้าเด็กมีความสนใจจะเกิดการรับรู้ได้ดี (สุภัท ไหวหากิจ, 2543 : 61) ครูสามารถสอดแทรกเนื้อหาและความรู้ที่ต้องการสอนเด็กลงไปในนิทานตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้ เป็นการเรียนรู้แบบแทรกซึม ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ที่จะให้เด็กเกิดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบจึงได้สอดแทรกเนื้อหาทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ดังกล่าวในนิทาน ทำให้เด็กเปิดรับเนื้อหาความรู้ทางทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และปฏิบัติกิจกรรมที่ทำให้เกิดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการสังเกต ทักษะด้านการจำแนก และทักษะด้านการเปรียบเทียบ จากเนื้อเรื่อง ตัวละคร และสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในเนื้อหาของนิทานโดยไม่รู้ตัวว่าถูกบังคับ เด็กจึงเรียนรู้อย่างสนุกสนานและไม่เครียดเป็นผลดีต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก

นอกจากนี้ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานเป็นกิจกรรมแบบสงบและผ่อนคลาย เด็กจะมีสมาธิในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ดังเช่นงานวิจัยของ (พัชรี เจตน์เจริญรักษ์, 2537 : 65–70) ที่ได้ศึกษาพบว่ากิจกรรมสงบที่เตรียมให้เด็กนั้น มีผลต่อการรับรู้ของเด็กทำให้เด็กมีความสนใจในการรับรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเกี่ยวกับคลื่นสมองที่พบว่า เมื่อร่างกายและจิตใจอยู่ในสภาพที่สงบและผ่อนคลาย มนุษย์จะสามารถรับรู้ข้อมูลได้มากที่สุดและสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีโดยใช้

ความจำระยะยาว (นภเนตร ธรรมบวร, 2544 : 10–12) ดังนั้นการเล่านิทานจึงสามารถมาใช้ในการส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะที่ต้องการได้

ลักษณะและเนื้อหาของนิทานที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเล่านิทานนั้นผู้วิจัยได้เลือกนิทานที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบซึ่งเป็นนิทานที่มีอยู่ทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงเนื้อหา แล้วจัดทำสื่อ หุ่นนิ้วมือ และนำของจริงมาประกอบการเล่านิทานเพื่อให้สอดคล้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กปฐมวัยจำนวน 20 เรื่อง เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้านการสังเกต จำนวน 5 เรื่อง ทักษะด้านการจำแนกจำนวน 5 เรื่อง และ ทักษะด้านการเปรียบเทียบจำนวน 10 เรื่อง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมครูจะเล่านิทาน ประกอบกับสื่อภาพ หุ่นนิ้วมือและของจริง ในการเล่านิทานผู้วิจัยได้ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมคือ เป็นรูปภาพ และอุปกรณ์ หุ่นนิ้วมือ ของจริง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งของที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็กเพื่อให้เนื้อหาของนิทานชัดเจน และน่าสนใจจากการจัดประสบการณ์พบว่าเด็กมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการประสบการณ์เป็นอย่างดี ทำให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและด้านการเปรียบเทียบที่สอดแทรกในนิทานที่เล่า ในระหว่างเล่านิทานผู้วิจัยจะถามคำถามตามจุดประสงค์ของนิทานใน แต่ละเรื่อง ทำให้เด็กได้คิด และตอบคำถามเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและด้านการเปรียบเทียบ ตามเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในนิทาน เด็กจึงเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จงการกระทำด้วยตนเองและผ่านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็ก เด็กในวัยนี้จะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม โดยผ่านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้า และเรียนรู้ได้จากการกระทำ

3. ลักษณะและรูปแบบในการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ คำถาม สื่อ หนังสือนิทานประกอบการเล่า และการสรุปเรื่องโดยใช้คำถาม แล้วบันทึกพฤติกรรมลงในแบบบันทึกเพื่อประเมินทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยอภิปรายได้ดังนี้

3.1 การใช้คำถามกระตุ้นระหว่างการเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ อยู่ตลอดเวลาในการใช้คำถามนี้เป็นการช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็กทำให้เด็กเกิดความคิดเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ การใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้นอกจากนี้การใช้คำถามยังเป็นการกระตุ้นให้เด็กพูดและแสดงออกถึงความสนใจ ประสบการณ์สำคัญที่ได้รับ ซึ่งการให้เด็กแสดงพฤติกรรมโดยการพูดและการกระทำจะส่งผลต่อ

อัตราการเรียนรู้อยู่ละ 90 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วันทนีย์ เหมาะผลกุล, 2535 : 69- 76) ที่ศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ครูใช้คำถามระหว่างการทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีพัฒนาการทางสติปัญญาแตกต่างกัน โดยด้านภาษาและคณิตศาสตร์สูงขึ้นทั้งสองกลุ่ม

3.2 การใช้สื่อ หุ่นนิ้วมือ สิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของจริง ประกอบการเล่านิทาน เนื่องจากทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่เป็นนามธรรม ประกอบกับเด็กปฐมวัย (5 – 6 ปี) เป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้ในสิ่งที่เห็นรูปธรรม เด็กคิดได้เฉพาะสิ่งที่ปรากฏชัด สิ่งที่เขามองเห็นเป็นรูปธรรม ผ่านการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้า ดังนั้นการเล่านิทานจึงต้องใช้สื่อ หุ่นนิ้วมือ สิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของจริง ประกอบการเล่านิทาน และเป็นสื่อที่สามารถทำได้ง่ายและเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เพื่อเป็นตัวช่วยความในนิทานให้มีความชัดเจนดึงดูดความสนใจของเด็ก ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ ภาพ หุ่นนิ้วมือ ที่เป็นภาพสแกน จากโปรแกรม Adobe Photoshop 7.0 แล้วนำมาผนึกกับกระดาษแข็งให้สามารถใช้ได้ทั้งสองทาง เป็นหุ่นนิ้วมือ และแผนภาพนิทานเป็นเรื่อง ผนิกเป็นแผนมาประกอบการเล่าเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี เมื่อเด็กเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ประกอบกับสื่อที่ใช้ที่มีความเหมาะสมกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจึงสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ ซึ่งกล่าวว่าการใช้อุปกรณ์การสอนช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น

บทสรุป

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพของกระบวนการจัดประสบการณ์/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การจัดประสบการณ์ เท่ากับ 84.67 / 95.75

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการจัดประสบการณ์ และหลังการจัดประสบการณ์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์ โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลควรมานำนิทานพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กเพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

1.2 คำถามที่ใช้ประกอบการเล่านิทานควรเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และควรจัดบรรยากาศห้องเรียน ให้มีมุมนิทานเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ทบทวนสิ่งที่เรียนแล้ว

1.3 นิทานที่ใช้ควรมีเนื้อหาที่กระชับ เลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

1.4 ครูผู้สอนในระดับอนุบาลตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทาน ให้มากกว่าที่เป็นอยู่และใช้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

1.5 ตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเด็กให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมอย่างดี ผู้วิจัยต้องพูดให้กำลังใจและชมเชยเมื่อเด็กตอบคำถามถูกและร่วมแสดงความคิดเห็นและรวมถึงครูต้องให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เด็กตอบคำถามไม่ได้โดยการใช้คำถามกระตุ้นให้สังเกต จำแนก และเปรียบเทียบ ควรปรับคำถามให้มีความง่ายขึ้น

1.6 การใช้ สื่อ หุ่นนิ้วมือ ของจริง ประกอบการเล่านิทาน ผู้วิจัยใช้สื่อที่มีลักษณะ 2 มิติ คือ นิทาน ที่เป็นภาพสแกน จากโปรแกรม Adobe Photoshop 7.0 และสื่อที่มีลักษณะ 3 มิติ คือ หุ่นนิ้วมือและของจริง ซึ่งสื่อทั้งสองชนิดสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสื่อที่เป็นลักษณะ 3 มิติ และของจริงเด็กให้ความสนใจอยากออกมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทุกคน ผู้วิจัยจึงต้องจัดระบบให้เด็กได้ออกมาร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง เช่น ให้ออกมาทำกิจกรรมครั้งละ 2 คน และเป็นกลุ่ม

1.7 จากการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยพบว่า ภาษาของเด็กมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เห็นได้จากคะแนนทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์หลังการจัดประสบการณ์การเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการสร้าง และพัฒนานิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์คู่กับการพัฒนาทักษะอื่น ๆ สำหรับเด็กปฐมวัย การเรียนรู้ด้านภาษา ทักษะการเรียนรู้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความสนใจและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและวุฒิภาวะ

2.2 ควรมีการศึกษาผลการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ระหว่างเรียนด้วยการจัดประสบการณ์การเล่นที่มัลผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบ โดยใช้ตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความวิตกกังวล เจตคติ แรงจูงใจ ฯลฯ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์การเล่นที่มัลผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก และด้านการเปรียบเทียบกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบอื่น

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการจัดประสบการณ์การเล่นที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541, เมษายน). “การเล่านิทาน,” *การศึกษาปฐมวัย*. 2(2) : 10-19.
- นภเนตร ชรรณบวร. (2544). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำฝน ปิยะ. (2543). *การใช้นิทานปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย* โรงเรียนอนุบาลระยอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิรัตน์ กรองสอาด. (2545). *ผลของการจัดกิจกรรมหลังการฟังนิทานโดยการเล่าเรื่องนิทานในรูปแบบการวาดแผนที่เป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*. เลข : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. (2537). *ความสนใจในการรับรู้ของเด็กปฐมวัย จากการใช้เทคนิคการเตรียมเด็กให้สงบ (การเก็บเด็ก)*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วันทนี้อย์ เหมาะผลคุณกุล. (2535). *พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ครูมีการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2532). *การเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปฏิรูปปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *แนวคิดและหลักการระบบและแนวทางการประสานการบริหารและจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2544). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุภัค ไหวหากิจ. (2543). เปรียบเทียบการรับรู้วัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
การเล่านิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Piaget. J. (1952). **Play Dreams and Imitation in Childhood**. New York : W.W. Norton &
Company.

